

وضع قضا و محاکم در افغانستان

نوشته شده توسط تورنجنرال محمد آصف الم عضو گروه دبیران صفحه

بخش ششم

به ادامه گذشته

اما با درد و دریغ فراوان با آنکه در ماده ۹۸ قانون اساسی با صراحت تسجیل گردیده است که «تشکیل و صلاحیت محاکم عسکری توسط قانون تنظیم میگردد» حال و وضع محاکم عسکری بعد از انفاذ قانون اساسی نیز کمافی السابق حفظ گردیده قضایای وارده در محاکم عسکری؛ به اساس همان قوانین کهنه و ارتجاعی که تمام مندرجات آن صد فیصد با احکام قانون اساسی ۱۳۴۳ در مغایرت کامل قرار داشت مورد رسیدگی قرار داده میشود.

تعیین نکردن محل مناسب برای منسوبین قوای مسلح به حیث شهروندان و اتباع افغانستان در زیر چتر نظام حقوقی کشور و محروم ساختن آنها به حیث کتله بزرگی از جامعه افغانستان از تمام حقوق و وجایب مسجل شده در قانون اساسی جدید و مخصوصاً نداشتن یک قضای مستقل مسجل شده در قانون مادر و میرا از تأثیر حکومت و مداخلات قوماندانان و سایر شخصیت‌های با نفوذ، بدین معنی و مفهوم است که قوای مسلح را به حیث یک وسیله و افزار جاندار میشناختند نه اتباع کشور، تا هرگاهی که اراده کنند افزار مذکور را طور دلخواه استعمال کرده از آنها جز تعمیم امر ارباب و اطاعت کور کورانه عکس العملی صادر نگردد؛ ورنه چطور امکان دارد که اربابان قدرت و کرسی نشینان بی مروت ضرب المثل "یک بام دو هوا" را در کشور تطبیق کند و علناً مشروعیت قضای عسکری را زیر سوال برند.

رسیدگی به تمام قضایایی که بعد از انفاذ قانون اساسی نافذ سال ۱۳۴۳ از محاکم عسکری صورت پذیرفته به نسبت نبود قانون تشکیل و صلاحیت محاکم عسکری مصرحه در قانون اساسی مذکور در مغایرت با قانون اساسی بوده و از مشروعیت برخوردار نمیشد.

موضوع مهم دیگری که باید از آن یاد آوری گردد اینست که کدر های انتصاب شده در قضای عسکری هیچیک دارای تحصیلات حقوقی و شرعی نبوده و از صنوف مختلفه اردو (پیاده، توپچی، نقلیه...) اشخاصی را به این پست می گماشتند که در مسلک اصلی از خود شایستگی نشان داده نمی توانست؛ در حالیکه قضا نیز مانند طبابت و انجینیری و سایر رشته های کاری مسلکی به کادرهای نیاز داشت که حداقل در رشته های حقوق و الهیات دارای تحصیلات به سویه لیسانس بوده و با آگاهی کامل از پرنسیپ های حقوقی و قوانین کشوری و لشکری و با آگاهی از دانش حقوقی و تجارب اندوخته شده کاری درین عرصه در مورد عمل جرمی انسان تصمیم اتخاذ نمایند. آیا طبیعی که در مورد فزیونومی یا اناتومی انسان معلوماتی نداشته و به دانش طبیی مجهز نباشد تومور مغزی مریض را جراحی کرده میتواند؟ هرگز نه. چنین است قاضی یی که به دانش حقوقی مجهز نباشد و از نظام حقوقی کشور و قوانین آن آگاهی نداشته باشد. اگر طبیب نا آگاه از علم طبابت انسان مریض را عوض تداوی به هلاکت خواهند رساند، قاضی نا آگاه از دانش حقوقی عدالت و در مجموع انسانیت را هلاک خواهد ساخت. نظام برسر اقتدار به خوبی درک میکرده که حقوق بیان فشرده سیاست و قوانین موضوعه ابزار عملی آن است؛ اگر منسوبین اردو با دانش حقوقی آشنا و مجهز گردند این خطر به وجود خواهد آمد تا به حیث یک هسته و نیروی آشنا با سیاست، با تأثیراتی که بر سایر منسوبین اردو بجا خواهند گذاشت در دسری برای نظام خواهد شد. ازینرو بسیار طبیعی است که یک نظام استبدادی و ستمگر رسوخ چنین آگاهی را مانع شده روزنه چنین روشنائی را به هر وسیله لازم به سوی نظامیانی که پایه مستحکم نظام شان را بر دوش دارند آگاهانه می بندند؛ چنانچه سالانه تعداد قابل ملاحظه یی از فارغین صنف دوازدهم لیسه عسکری را برای تحصیل در رشته های طبابت، ساینس، و ترنری و ادبیات در داخل و خارج از کشور اعزام کرده و بعد از فراغت به حیث بهترین دوکتوران و معلمین دارای رتبه های عسکری به قطعات و جزو تام ها و مکاتب عسکری ایفای خدمت مینمودند؛ ولی هیچگاهی تصمیم نگرفتند تا ازین کادرها برای تحصیل در رشته حقوق تربیت کرده در محاکم و سارنوالی های عسکری به خدمت بگمارند.

ادامه دارد

بخش های قبلی این نوشته از طریق لینک های زیرین قابل دریافت است:

بخش اول

[/https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1143121315773016](https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1143121315773016)

بخش دوم:

[/https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1149225721829242](https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1149225721829242)

بخش سوم:

[/https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1161649883920159](https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1161649883920159)

بخش چهارم:

[/https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1168253286593152](https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1168253286593152)

بخش پنجم:

[/https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1175571229194691](https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1175571229194691)

بخش ششم:

[/https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1210148769070270](https://www.facebook.com/groups/929247713827045/permalink/1210148769070270)

بخش هفتم: